

Dèlia Boix inèdita

Joan Rebull

Uns dibuixos de soques d'olivera inèdits de Dèlia Boix que roman-
dran exposats a les parets de l'es-
plèndida biblioteca tortosina Mar-
cel·lí Domingo fins al 31 de gener,
acompanyats de la munió de llibres
que poblen aquells prestatges, man-
tenen viu el record de l'artista. Mag-
nífic aparador per a unes austeres
composicions resoltes "alla prima"
sobre paper, elaborades amb una
"cal·ligrafia" molt especial.

Vaig dir, no fa massa, que la forma
d'atansar-se conceptualment a l'o-
bra de Dèlia no pot prescindir de
considerar les característiques bàsi-
ques del seu art, al meu entendre
gens sofisticat, senzill i honest, pe-
rò poderós i apassionat alhora. I, a
la vista d'aquestes imatges, aquests
qualificatius es mantenen incòl-
mes i fins i tot prenen més força i
solidesa.

Per què aquesta col·lecció de so-
ques d'olivera? La descoberta d'a-
quest nou registre de l'art de Dèlia,
d'aquesta Dèlia inèdita que ens
anuncia el cartell de l'exposició, ens
faria preguntar quina va ser la moti-
vació, si n'hi va haver alguna i no va
ser un pur rampell d'inspiració, de
dramatitzar amb traços amples de
carbó o de sanguina el cos de l'arbre
més significatiu de la nostra mun-
tanya, del nostre secà.

Va voler seguir les petjades d'al-

guns dels nostres artistes preclars
que també han rendit tribut a l'ar-
bre, al vell i honorable arbre, tan
arrelat a la nostra cultura tortosina i
mediterrània? Hi haurà pintores i
pintors ebrencs que mai no hagen
sucumbit a l'encís de les seues pode-
roses soques, branques i capçades?
No descarto que haja una pulsio en
ella de sumar-se, esperonada per
una íntima obligació, a una tradició
estètica ebrenc.

Aquest cop, per la uniformitat te-
màtica de la mostra, no es fa palesa
la rica complexitat i diversitat de
formes i tècniques que Dèlia, prolí-
fica però perfeccionista, va desenvo-
lupar al llarg de la seua dilatada vi-
da artística. Aquesta vintena de
quadres de temàtica idèntica, resolt
amb traç quasi idèntic, identifi-
quen, permeteu-me la redundància,
la personalitat de l'artista, sobretot
dotada d'aquelles habilitats de sim-
plicitat d'execució i de força expres-
siva.

Afegiria intencionalitat simbòlica
a l'estructura d'aquests dibuixos, si
m'imagino aquestes soques amb
perfils antropomòrfics, amb nassos,
llavis i ulls que insinuen els solcs i
les arrugues de l'escorça. Cada soca
pot ser un retrat turmentat o un atà-
vic pagès o guerrer que ha sobrevis-
cut al temps. Cada soca, seccionada,
serrada, sense braços i branques,

sense capçada, esdevé una soca hu-
mana, un tors o un retrat; agafeu-
me, almenys, aquestes fantasies com
un tribut afectiu a la meua estimada
amiga pintora.

I què ens ha volgut transmetre
Dèlia avivant algunes de les soques
amb uns diminuts forcalls de fulles
tendres? Que d'un vell tronc eixorc
pot nàixer vida, que del turment pot

nàixer l'esperança? Que l'aspror es
pot convertir en tendresa? De tota
manera, de tota, estic segur que ens
parla a través d'aquests trets, i cada
persona que els contempla pot me-
ditar i trobar-hi una resposta.

Traços de corbes paral·leles, espit-
jats amb l'ample de la barreta de
carbó o sanguina, amb més pressió i
densitat per l'una de les puntes, són
el recurs tècnic emprat aquí per l'ar-
tista per a donar volum al conjunt.
Dèlia estalvia ratlles, dibuixa les
justes i, amb efecte d'esbossos defi-

nitiu, vol dir de pressa el que vol
dir. Són dibuixos essencials, que
amb poc volen dir molt.

No goso dir-ho del tot, però la
simplicitat de les amples línies insi-
nuen una certa intencionalitat abs-
tracta. Sí, hi ha una voluntat i un re-
sultat d'abstracció en l'acabat d'a-
questes soques. Siga com siga, hi ha
un nivell d'estilització de les formes
que només pot atènyer una artista
avesada, consagrada i segura de si
mateixa.

És un do que posseïx la nostra ar-
tista (deixeu-me parlar en present,
en etern, diria jo). És una manifes-
tació de seguretat en allò que una
està fent i en la forma com ho fa.
Denota convicció i tenir fe en el
propi art.

Els quadres actualitzen la fide-
litat a la terra, un altre angle de Dèlia
que cal valorar i apreciar i que s'ha
fet palesa, entre altres manifesta-
cions al marge de la seua temàtica
ebrencia dominant, en la seua tasca
formativa a gent dels nostres pobles
i comarques.

Però el que més cal comentar i re-
cordar de Dèlia ara mateix no és el
fet que fos una excel·lent artista si-
nó que per, damunt de tot, Dèlia
Boix era una persona afectiva i en-
tregada a la gent, que estimava tant
la seua terra que la va posar al cen-
tre del seu art.

Aquest dijous 25 de febrer, es va fer l'acte de donació -per part de la família Andreu-Boix- a l'Ajuntament de Tortosa d'una obra pictòrica de la recentment desapareguda artista Dèlia Boix. Es tracta d'un gravat a l'aiguafort del Portal del Romeu.